

Érdi Péter

Ellenőrzött

Érdi Péter (Budapest, 1946. december 12.) magyar születésű számítógépes agykutató Henry Luce Professzor a Kalamazoo College-ban (Kalamazoo, Michiganben).^{[1][2]} Pályafutása során számos könyvet és tudományos cikket publikált a kémiai reakciókinetika, számítógépes agy kutatás és a komplex rendszerek területén.^{[3][4]}

Érdi Erdős-száma 3 (kétféleképpen is kijön az eredmény). Az egyik Rényi Alfrédon és Szentágothai Jánoson keresztül, a másik pedig Bollobás Bélán és Kozma Róberten keresztül.

Bemutakozás (2014. március)

0:17

Háttér

Érdi Pál és Magdolna Friedmann egyetlen gyermekeként született 1946-ban, Budapesten. Édesapja egy bőripari gyárban volt főmérnök, az édesanyja pedig a Nagyvilág című folyóiratnál irodavezető. A mentorai Benedek Pál és Szentágothai János voltak.^[5] 1965-ben a budapesti Bolyai János Gimnáziumban érettségizett. Érdi két tudományágban szerzett diplomát. Az egyiket kémia szakon az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, a másodikat pedig kémiai kibernetika szakon a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen. A tudományos doktorátusát 1991-ben kapta meg a „Kémiai és biológiai hálózatok kinetikája” című munkájáért.

Érdi és családja 2002-ben az Egyesült Államokba költözött, ahol a Henry R. Luce Foundation támogatásával professzori állást kapott a michigani Kalamazoo College-ban.

Két gyereke és két unokája van.

Érdi Péter

Született	1946. december 12. (78 éves) Budapest
Állampolgársága	magyar
Nemzetisége	magyar, amerikai
Házastársa	Hegedüs Judit
Gyermekei	Gábor, Zsuzsanna
Foglalkozása	számítógépes agy kutatás, reakciókinetika, komplex rendszerek
Iskolái	Eötvös Loránd Tudományegyetem (–1970) Budapesti Műszaki Egyetem (–1974)

MTMT (https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=1000246

Karrier

Néhány előző próbálkozás után 1983-ban kezdett Csillebércen a Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutatóintézet Részecske- és Magfizikai munkacsoportjában dolgozni majd a jogutód Wigner Fizikai Kutatóközpont tudományos tanácsadója lett.

Magyarországi úttörőként itt alapította meg számítógépes agykutatócsoportját, amelyben ma is emeritus professzor. Érdi vezetett egy Big Data-projektet, ahol ő és csapata egy olyan matematikai modellt próbált felállítani (főleg amerikai szabadalmak történelmi adatai elemzéséből), amelyik jövőbeli technológiák megjósolásában tudott volna segíteni.^{[6][7]} A módszer alkalmasnak tűnik arra, hogy széles körben elfogadják, és erre alapozzák a szabadalmazási taktikájukat.^[6]

1995-ben a Debreceni Egyetemen és Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen is egyetemi magántanári címet kapott. 1999 és 2002 között Érdi Széchenyi professzorként tanított az Eötvös Loránd Tudományegyetem Tudománytörténet és Tudományfilozófia Tanszékén.^[5] 2002-ben Michiganbe költözött, ahol a Kalamazoo College Center for Complex System Studies osztályán óraadó tanár lett.^[1]

Érdi alapító társigazgatója a Budapest Semester in Cognitive Sciences iskolának. A BSCS egy magyarországi tanulmányi program, amelyet főként az Egyesült Államokból származó kognitív tudományt hallgató tanulóknak hoztak létre.^[8]

ELMOHA

Tóth János és Érdi Péter 1990-ben létrehozták az ELMOHA (elmélet, modell, hagyomány) szervezetet. Az ELMOHA egy informális szervezet, amelynek elsődleges célja a humán és a természettudományok között zajló párbeszéd kibővítése. Az ELMOHA tagjai különböző tudományos és humán területről származtak, akik rendszeres összejöveteleken beszélnek ki a tudomány és a tudomány értelmezésével összefüggő témákat.

A csoport korai tagjai közé tartozott Balassa Péter, Farkas László János, Hraskó Péter, Kampis György, Lázár József, Malina János, Ropolyi László, Schiller Róbert és Marton Péter.^[9] A pszichológus és nyelvész Pléh Csaba és Hraskó Gábor (a Szkeptikus Társaság elnöke) is részt vettek számos ELMOHA gyűlésen.

Az ELMOHA összejövetelek témái gyakran megjelentek újságcikkekben, könyvekben és egyetemi kurzusokon.

Tagságok

- A Springer tudományos kiadó szerkesztőségének és tanácsadói testületének tagja.^[10]
- A European Neural Network Society végrehajtó bizottságának tagja (2005–2007)^[11]
- A BSCS – Budapest Semester in Cognitive Science társigazgatója^[12]
- Az Elsevier tudományos ismeretterjesztő cég által megjelentetett *BioSystems* c. folyóirat szerkesztője^[13]

8) · MTA (https://mta.hu/koztestuleti_tagok?PersonId=8083)

A Wikimédia Commons tartalmaz Érdi Péter témájú médiaállományokat.

Sablon · Wikidata · Segítség

- Az International Neural Network Society 2024-ben College of Fellows tagjává választotta. ^[14]

Könyvek és fő kiadványok

- P. Érdi: *Feedback: How to Destroy or Save the World*, Springer 2024 (<https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-031-62439-1>)
- P. Érdi, Zs. Szvetelszky: *Repair: When and How to Improve Broken Objects, Ourselves, and Our Society*, Springer 2002 (<https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-98908-8>)
- P. Érdi: *Ranking: The Unwritten Rules of the Social Game We All Play*, Oxford University Press, 2020 (<https://global.oup.com/academic/product/ranking-9780190935467?cc=us&lang=en&#>)

Translations: German: Redline Verlag, Münchner Verlagsgruppe GmbH: ^[1] (<https://www.m-vg.de/redline/shop/article/19684-die-welt-der-rankings/>) Japanese: Nippon Hyoron Sha Co: ^[2] (<https://www.nippon.co.jp/shop/author/4921.html>) Korean: Writing House: ^[3] (<http://www.yes24.com/Product/Goods/95541734>) Taiwanese: Babelbook: ^[4] (https://www.books.com.tw/products/0010890627?loc=P_0005_001) Hungarian: Typotex: ^[5] (https://www.typotex.hu/book/11593/erdi_peter_rangsorolas) Chinese with simple characters: Shanghai Educational Publ, House (in preparation)

- P. Érdi, Bhattacharya BS and Cochran AL: {Editors}: *Computational Neurology and Psychiatry* (Springer Series in Bio-/Neuroinformatics Book 6 ^[6] (<https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-319-49959-8>)
- P. Érdi, G. Lente: *Stochastic Chemical Kinetics* (<https://www.springer.com/chemistry/book/978-1-4939-0386-3>)
- Érdi P.: *Complexity Explained*, Springer (<http://www.springer.com/engineering/computational+intelligence+and+complexity/book/978-3-540-35777-3>), 2008
- Érdi P., A. Esposito, M. Marinaro, S. Scarpetta: *Computational Neuroscience: Cortical Dynamics* (<http://www.springer.com/computer/theoretical+computer+science/book/978-3-540-22566-9>), 2003
- *Teremtett valóság* (http://bookline.hu/product/home.action?id=11311&type=22&_v=Erdi_Peter_Teremtett_valosag_Valogatott_irasok). *Válogatott írások*; Typotex, Bp., 2000
- Michael A. Arbib, Érdi P. és Szentágothai János: *Neural Organization: Structure, Function Dynamics* (<https://www.amazon.co.uk/Neural-Organization-Structure-Function-Dynamics/dp/026201159X>), MIT Press, Bradford Book, 1997
- Érdi P., Tóth J.: *Mathematical Models of Chemical Reactions* (<https://www.amazon.co.uk/Mathematical-Models-Chemical-Reactions-Deterministic/dp/0691085323>). Manchester Univ. Press., 1989. Princeton University Press, 1989
- Érdi P.: *Racionális kémiai termodinamika*, ELTE TTK Kémiai Kibernetikai Laboratórium, Budapest, 1978
- Tóth J., Érdi P.: *A formális reakciókinetika modelljei*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1978
- Érdi P., Tóth J., Barcza L.: *A kémiai reakció termodinamikájának sztochasztikus formulázásáról* (<http://www.antikva.hu/onan/reszletek.jsp;jsessionid=45ADF127920B8DBD48E7539B1EC9D1E5?catalogusid=254889&affiliate=bongesz>), Akadémiai Kiadó, Budapest, 1976

Források

1. Kalamazoo Egyetem: *Érdi Péter profilja* (<https://web.archive.org/web/20140430013305/http://www.kzoo.edu/faculty/index.php?name=perdi>) (angol nyelven). [2014. április 30-i dátummal az eredetiből (<http://www.kzoo.edu/faculty/index.php?name=perdi>) archiválva]. (Hozzáférés: 2014. május 23.)
2. *A Henry R. Luce Foundation alapítvány jelenlegi professzorainak listája* (<https://web.archive.org/web/20140430013525/http://www.hluce.org/currluceproship.aspx>) (angol nyelven). [2014. április 30-i dátummal az eredetiből (<http://www.hluce.org/currluceproship.aspx>) archiválva]. (Hozzáférés: 2014. május 23.)
3. *Durham University, Institute of Advanced Study: Professor Péter Érdi* (<https://www.dur.ac.uk/ias/fellows/1213/erdi/>)
4. *Érdi, Péter* (<https://web.archive.org/web/20140430014134/http://www.fens.org/People/ErDi-Peter/>). Federation of European Neuroscience Societies. [2014. április 30-i dátummal az eredetiből (<http://www.fens.org/People/ErDi-Peter/>) archiválva]. (Hozzáférés: 2014. február 16.)
5. *Complexity Explained-Preface* (http://download.springer.com/static/pdf/818/bfm%253A978-3-540-35778-0%252F1.pdf?auth66=1391675697_a13663bb7471fec5333f2f6a04301701&ext=.pdf)
6. *Mining the next big thing, New Scientist* (<http://www.rmki.kfki.hu/sites/www.rmki.kfki.hu/files/documents/PatentMiningPage.pdf>), 2012. június 22.
7. *Prediction of Emerging Technologies: Using Patent Citation Networks Analysis* (<https://www.youtube.com/watch?v=8JWTrBU28tg>) (angol nyelven)
8. *Budapest Semester in Cognitive Science* (<https://web.archive.org/web/20140430012928/http://symsys.stanford.edu/viewing/htmldocument/14091>). [2014. április 30-i dátummal az eredetiből (<http://symsys.stanford.edu/viewing/htmldocument/14091>) archiválva]. (Hozzáférés: 2014. május 23.)
9. *ELMOHA előszó* (<http://mek.niif.hu/05000/05015/html/teremtett0016.html>)
10. *Editorial and Program Advisory Board* (<http://www.springer.com/physics/complexity?SGWID=0-40619-6-632010-0/>)
11. *ENNS Committee Members 2005-2007* (<https://web.archive.org/web/20140110091943/http://www.fizyka.umk.pl/enns/index.php/ENNSExecutiveCommittee2005-2007#>). [2014. január 10-i dátummal az eredetiből (<http://www.fizyka.umk.pl/enns/index.php/ENNSExecutiveCommittee2005-2007>) archiválva]. (Hozzáférés: 2014. május 23.)
12. *BSCS professzorok listája* (<http://www.bscs-us.org/academic-info/board-faculty>) (angol nyelven)
13. *BioSystems szerkesztők* (<http://www.journals.elsevier.com/biosystems/editorial-board>) (angol nyelven)
14. [url=https://www.inns.org/fellows-senior-members](https://www.inns.org/fellows-senior-members)

Külső hivatkozások

- A Kalamazoo College honlapja (<http://cc.kzoo.edu/~perdi/>)
- Érdi Péter profilja a CSCNS Research Group adatbázisán (<http://cneuro.rmki.kfki.hu/people/erdi>)
- Teremtett Valóság e-book változata (<http://mek.oszk.hu/05000/05015/html/index.htm>)

A lap eredeti címe: „https://hu.wikipedia.org/w/index.php?title=Érdi_Péter&oldid=28334513”